

หน้าที่ของหน่วยผสม

เนื่องจากหน่วยผสมในภาษาไทยไม่ไ้มีหน้าที่ที่ปรากฏชัดเจนแน่นอน การจะพิจารณาหน้าที่ของหน่วยผสมนั้น ๆ จึงจำเป็นจะต้องอาศัยการเปรียบเทียบหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานเมื่อปรากฏตามลำดับกับหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน เมื่อรวมกับหน่วยผสม คือ เมื่อเป็นคำผสมแล้วควยวิธีการเช่นนี้ จะทำให้แบ่งหน่วยคำได้เป็น 2 ประเภท คือ

6.1 หน่วยผสมชนิดทำหน้าที่ทางไวยากรณ์

หน่วยผสมชนิดทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ คือหน่วยผสมชนิดต่าง ๆ ที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานแล้ว จะเปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานไปจากเดิม หรือเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน หน่วยผสมชนิดใดที่ทำหน้าที่เช่นนี้ จะถือไว้ว่าเป็นหน่วยคำที่มีความสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนชนิดของคำ และได้ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ในภาษา หน่วยผสมชนิดนี้ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของคำผสมได้ 6 พวก คือ หน่วยผสมนาม หน่วยผสมกริยา หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ หน่วยผสมลักษณนาม หน่วยผสมคุณศัพท์ และหน่วยผสมพิเศษ

6.1.1 หน่วยผสมนาม คือหน่วยผสมชนิดต่าง ๆ ที่เปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานให้สามารถปรากฏในตำแหน่งของคำนามได้ หน่วยผสมชนิดนี้ได้แก่ หน่วยหน้าศัพท์จำนวน 22 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์จำนวน 9 หน่วยคำ หน่วยท้ายศัพท์จำนวน 4 หน่วยคำ และหน่วยอุปสรรค 1 หน่วย หน่วยผสมนามจะผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่ทำหน้าที่แตกต่างกันดังนี้

- 1) หน่วยผสมนามที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยา

ตัวอย่าง

1. ก. เขาแซ่ยาคองเหล้าแล้ว (กส.)
- ข. เขาคิมกะแซบอย ๆ (น.)

2. ก. น้องรำละคร เก่ง (กส.)

ข. ระบำชุด นุ่งคางมาก (น.)

หน่วยผสมนามที่ผสมกับคำกริยา

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 17 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา	คำผสมที่ ทำหน้าที่เป็นคำนาม
(1) /กระ-/ หรือ /กะ-/	กึ่ง แบะ แซ บี	กระกึ่ง กระแบะ กะแซ กะบี
(2) /กำ-/	ปัก	กำปัก
(3) /ความ-/	รู้ คิด	ความรู้ ความคิด
(4) /การ-/	เล่น เรียน	การเล่น การเรียน
(5) /จำ-/	อวด แบ	จำอวด จำแบ "ปลาแทง"
(6) /ชะ-/	โจก งอก	ชะโจก ชะงอก
(7) /ตะ-/ หรือ/ตระ-/	วาง พอง พั้ง	ตะวาง ตะพอง ตระพั้ง

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำนาม</u>
(8) /นัก-/	เรียน รบ	นักเรียน นักรบ
(9) /ประ-/ หรือ /ปะ-/	เทียบ กัน เลง	ประเทียบ ประกัน ปะเลง
(10) /ระ-/	วาง โยง	ระวาง ระโยง
(11) /บัง-/	อิง	บังอิง
(12) /ผู้-/	คี ราย	ผู้คี ผู้ราย
(13) /พระ-/	อภิบาล คำรัส	พระอภิบาล พระคำรัส
(14) /ภฺ-/	พาน	ภฺพาน
(15) /พ-/	เลง ลบ	เพเลง พลบ
(16) /สะ-/	คิง พัก	สะคิง สะพัก
(17) /สำ-/	รับ	สำรับ
ข) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 8 หน่วยคำ คือ		
(1) /-ะน-/	กง พัก	ขนง พนัก

<u>หน่วยยศาน</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา</u>	<u>คำยศานที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำนาม</u>
(2) /-ะบ-/	รำ เรียง	ระบำ ระเบียง
(3) /-ะว-/	ตัก สาง	ตวั๊ก สว่าง
(4) /-ะงท-/	ฉั้น	จั้งหัน
(5) /-ะม-/	เคิน	เถมิน, ทเมิน
(6) /-ำน-/	ชัน	ชำนัน
(7) /-ำร-/	ชวย	ชำรวัย
(8) /-ำ-/	ทรวจ ทรวัส	ตำรวจ คำรวัส

ค) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 3 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยยศาน</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา</u>	<u>คำยศานที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำนาม</u>
(1) /-กร/	พัฒนา	พัฒนากร
(2) /-การ/	กำหนด โฆษณา	กำหนดการ โฆษณาการ
(3) /-ิก/	สถาปนา	สถาปนิก

2) หน่วยยศานนามที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำคุณศัพท์
ตัวอย่าง

1. ก. น้องมีผิวคำแดง (ค.)
- ข. น้องเป็นอคำอคำแดง (น.)

2. ก. ชนบทน้อยในเขตพัฒนา (ค.)
 ข. พัฒนาการที่น้อยมาก (น.)

หน่วยผสมนามที่ผสมกับคำกริยา... × ๑๐๐%

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 9 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสมนาม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำนาม
(1) /ความ-/	โง่ รัก	ความโง่ ความรัก
(2) /ชระ-/ หรือ /ชะ-/	ลัด งอก	ชระลัด ชะงอก
(3) /ทะ-/ /ถ-/	แกล้ว กล้า	ทแกล้ว ทกล้า
(4) /นง-/ /น-/	เขี้ยว พาด	นงเขี้ยว นงพาด
(5) /ปะ-/ /ป-/	ขาว	ปะขาว
(6) /วิ-/ /ว-/	หล่น	วิหล่น
(7) /ผู้-/ /บุ-/	คิด ราย	ผู้คิด ผู้ราย
(8) /พ-/ /ป-/	รุ่ง	พรุ่ง
(9) /ยุพ-/ หรือ /เยาว-/ /ย-/	ยง เยาว์ ยอด	ยุพยง ยุพเยาว์ เยาวยอด

- ข) หน่วยอุปสรรคคฺจะมียู 1 หน่วยคำ คือ
- | หน่วยยสาน | หน่วยคำมูลฐาน
ที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ | คำสานที่ทำหน้าที่
เป็นคำนาม |
|---------------|---|--------------------------------|
| (1) /อี...อี/ | คำแดง
สูกใส | อีคำอ้แดง
อีสูกอีใส |
- ค) หน่วยกลางศัพท์ จะมียู 5 หน่วยคำ คือ
- | หน่วยยสาน | หน่วยคำมูลฐาน
ที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ | คำสานที่ทำหน้าที่
เป็นคำนาม |
|------------|---|--------------------------------|
| (1) /-ะน-/ | กง | ขนง |
| (2) /-ะบ-/ | รอบ
รอก | ระบอบ
ระบาค |
| (3) /-ะล-/ | เฉียง | เฉลียง |
| (4) /-ำร-/ | ชวย | ชำรวย |
| (5) /-ำ-/ | ไกร
ขลิ่ง | กำไร
กำลิ่ง |
- ง) หน่วยท้ายศัพท์ จะมียู 2 หน่วยคำ คือ
(1) /-การ/	โฆณา
นิทรศ	โฆณาการ
นิทรศการ
(2) /-ิก/	ชรรม
อรัญญา	ชรรมิก
อรัญญิก

3) หน่วยผสมนามที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง

1. ก. เด็กคนนี้เพิ่งรู้คิด (กว.)
- ข. เด็กคนนี้มีความคิดดี (น.)
2. ก. อย่าเพิ่งทำกล้ามากนัก (กว.)
- ข. กล้า เป็นคำใช้เรียกคนกล้าหาญหรือนักรบ (น.)

คำ ความคิด และ กล้า ซึ่งมาจากหน่วยคำมูลฐานคิดและกล้า เป็นคำผสม
คำผสมที่เกิดจากหน่วยผสมนามชนิดนี้เกิดจากหน่วยผสม 3 ชนิด ดังนี้

หน่วยผสมนามที่ผสมกับคำกริยาวิเศษณ์

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 10 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นนาม
(1) /กำ-/	พึด	กำพึด
(2) /ค-/	รอบ	ครอบ
(3) /ความ-/	คิด รัก	ความคิด ความรัก
(4) /จำ-/	อวก	จำอวก
(5) /ชระ-/	ลัด	ชระลัด
(6) /วิ-/	หลัน	วิหลัน
(7) /ผู้-/	คี ราย	ผู้คี ผู้ราย

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำนาม</u>
(8) /พ-/	รุ่ง ริง	พรั่ง พริง
(9) /ยุพ-/ หรือ /เขาว-/	ยง เขาว ยอก	ยุพยง ยุพเขาว เขาวยอก
(10) /ท-/	กล้า	ทกล้า

ข) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 4 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำนาม</u>
(1) /-ะน-/	พัก เกย	พนัก เชนย
(2) /-ะบ-/	รอบ ราย	ระบอบ ระบาย
(3) /-ะล-/	โชค เฉียง	โฉลก เฉลียง
(4) /-ำ-/	ไกร	กำไร

ค) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 4 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำนาม</u>
(1) /-กร/	ฆาต สวัสดี	ฆาตกร สวัสดีกร
(2) /-การ/	โฆษณา กำหนด	โฆษณาการ กำหนดการ
(3) /-โ-ะก/	โฆษ	โฆษก
(4) /-ภาพ/	สวัสดิ เสรี	สวัสดิภาพ เสรีภาพ

หน่วยผสมนามชนิดต่าง ๆ อาจจะเสนอให้เห็นได้ชัดเจน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หน่วยผสมนาม

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรคคุณ	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /กระ-/ /กะ-/	กระกิ่ง กระพาว กระเบาะ กะแซ่ กะบี กะพัก กะทอ	1. /อี...อี/	อีคำอีแดง อีสุกอีใส	1. /-ะน-/ 2. /-ะบ-/	เขนย พนัก ขนง ระบอบ ระเบ้า ระเบียง	1. /-กร/ 2. /-การ/	ฆาตกร พินากร กำหนดการ โฆษณาการ เผด็จการ
2. /กำ-/	กำบัก กำพืด			3. /-ะล-/	เจลียง โฉลก		
3. /ค-/	ครอบ			4. /-ะว-/	ทวัก สว่าง	3. /-ิก/	สถาบันิก
4. /ความ-/	ความรู้ ความคิด			5. /-ะงท-/	จ้งหัน	4. /-โะ-ก	โฆษก การก
5. /การ-/	การเล่น การเวียน			6. /-ะม-/	เหมิน ทเมน	5. /-ภาพ/	อิสรภาพ สวัสดิภาพ
6. /จำ-/	จำอวด			7. /-่า-/ 8. /-่าร-/	ชำนัน ชำร่วย		
7. /ชระ-/ /ชะ-/	ชระลัด ชะโงก ชะงอก			9. /-่า-/ คำรวจ คำร่า คำรัส คำไร			

ตารางที่ 1 (ต่อ) หน่วยผสมนาม

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
8. /ตะ-/ /ตระ-/	ตะวาง ตะพอง ตระพอง ตระพัง						
9. /ท-/	ทแกล้ว ทกลา						
10. /นง-/	นงเข่า นงทาล						
11. /นัก-/	นักเรียน นักรบ						
12. /ประ-/ /ปะ-/	ประเทียบ ประกัน ปะชว ปะเลง						
13. /ระ-/	ระกำ ระคาย ระโยง ระวาง						

ตารางที่ 1 (ต่อ) หน่วยผสมนาม

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
14. /วิ-	วิหลิน						
15. /บัง-	บังอิง						
16. /ผู้-	ผู้คิ ผู้ราย						
17. /พระ-	พระอภิบาล พระคำรัส						
18. /ภู-	ภูปาน						
19. /พ-	พลบ เพลง พริง พรุง						
20. /สะ-	สะคิง สะพัก						
21. /สำ-	สำรับ						
22. /บุพ-	บุพยง บุพเขาว						
/เขาว-	เขาวยอก						

6.1.2 หน่วยผสมกริยา คือหน่วยผสมที่ทำให้คำผสมปรากฏในตำแหน่งของคำกริยาได้ หน่วยคำผสมชนิดนี้มี 4 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ 16 หน่วย หน่วยอุปสรรค 7 หน่วย หน่วยกลางศัพท์ 6 หน่วย หน่วยท้ายศัพท์ 6 หน่วย

หน่วยผสมกริยาจะผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม และคำกริยาวิเศษณ์ ดังจะได้แยกกล่าวทีละชนิด ดังนี้

- 1) หน่วยผสมกริยาที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำนาม เช่น
กาย - ตะกาย, รong - พรong

ตัวอย่าง

1. ก. แม่เหนื่อยกายมามากแล้ว (น.)
ข. แม่ตะกายทำงานเพื่อลูก (กอ.)
2. ก. ดินสอดกรongแล้ว (น.)
ข. นำพรongตุ้มไปมาก (กอ.)

หน่วยผสมกริยาที่ผสมกับคำนาม

- ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 11 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำกริยา</u>
(1) /ตะ-/	กาย	ตะกาย
(2) /ตระ-/	อร	ตระอร
(3) /บัง-/	เหตุ	บังเหตุ (โบ.)
(4) /พ-/	รong	พรong
(5) /ระ-/	ทวย	ระทวย
(6) /ทร-/	หุ ยศ	ทรหุ ทรยศ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำกริยา</u>
(7) /บง-/	การ	บงการ
(8) /ยอง-/	โย	ยองโย
(9) /ยิน-/	ใจ	ยินใจ "พอใจ, ตามใจ"
(10) /อนุ-/	เคราะห์	อนุเคราะห์
(11) /อ-/	ภัย	อภัย
	นาถ	อนาถ

ข) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 2 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำกริยา</u>
(1) /-ระน-/	ราว	ระนาว
(2) /-ำน-/	กฎ	กำหนด

ค) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 3 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำกริยา</u>
(1) /-โ/	ยโส	ยโส
	โมหะ	โมโห
(2) /-ะง-/	มรณ	มรณัง
	ทุกข	ทุกข์
(3) /-น/	โมหะ	โมหัน

- 2) หน่วยผสมกริยาที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์
เช่น ราบ - กราบ, ราย - ระบาย

ตัวอย่าง

1. ก. ทุกคนต่างหมอบราบ (กว.)
ข. นองกราบพระ (กส.)
2. ก. ผลไม้วางเรียงรายอยู่บนโต๊ะ (กว.)
ข. เขาระบายของออกจากห้องนี้หลายชั้น (กส.)

หน่วยผสมกริยาที่ผสมกับคำกริยาวิเศษณ์

- ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 8 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำกริยา
(1) /ผะ-/	สาย เคิม	ผสาย ผเคิม
(2) /ยิน-/	มลาก	ยินมลาก
(3) /ก-/	ราบ	กราบ
(4) /รัง-/	เก็ยจ	รังเก็ยจ
(5) /ชี้-/	เก็ยจ เมา	ชี้เก็ยจ ชี้เมา
(6) /ประ-/	เคิม ยุกต	ประเคิม ประยุกต
(7) /อนุ-/	ญาต	อนุญาต
(8) /ชร-/หรือ /ชระ-/	วาง แรง	ชรวาง ชระแรง
/ชระ-/	บอบ	ชระบอบ

ข) หน่วยอุปสรรคคู จะมีอยู่ 6 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำกริยา</u>
(1) /กระ...กระ/ หรือ /กะ...กะ/	คุบ ^๑ คิบ ชค ^๑ ชอย รุง ^๑ ริง เตาะ ^๑ แตะ	กระ ^๑ คุบ ^๑ กระ ^๑ คิบ กระ ^๑ ชค ^๑ กระ ^๑ ชอย กะ ^๑ รุง ^๑ กะ ^๑ ริง กะ ^๑ เตาะ ^๑ กะ ^๑ แตะ
(2) /ชะ...ชะ/	มอม ^๑ แมม	ชะ ^๑ มอม ^๑ ชะ ^๑ แมม
(3) /จระ...จระ/	คลับ ^๑ คล้าย	จระ ^๑ คลับ ^๑ จระ ^๑ คล้าย
(4) /ตุ...ตุ/ หรือ /ตะ...ตะ/	ปัก ^๑ เป้ ปัก ^๑ ป่อง	คุ ^๑ ปัก ^๑ คุ ^๑ เป้ คุ ^๑ ปัก ^๑ คุ ^๑ ป่อง
(5) /ประ...ประ/ หรือ /ปะ...ปะ/	จ้อ ^๑ แจ้ โล ^๑ เล	ประ ^๑ จ้อ ^๑ ประ ^๑ แจ้ ปะ ^๑ โล ^๑ ปะ ^๑ เล
(6) /ม...ม/ หรือ /มะ...มะ/ หรือ /มอ...มอ/	ลน ^๑ ลาน ลอก ^๑ แลก ลอก ^๑ แลก	ม ^๑ ลน ^๑ ม ^๑ ลาน มะ ^๑ ลอก ^๑ มะ ^๑ แลก มอ ^๑ ลอก ^๑ มอ ^๑ แลก
(7) /สุ...สุ/	รุษ ^๑ ราย	สุ ^๑ รุษ ^๑ สุ ^๑ ราย

ค) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 5 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำกริยา</u>
(1) /-ะน-/	ปึก	ฉนึ ^๑ ก
(2) /-ะม-/	ชอย	ชมอ ^๑ ย
(3) /-ะย-/	ชัน	ชยั ^๑ น

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยา
(4) /-ะบ-/	เร็ด ราด	ระเบ็ด ระบาค
(5) /-ำ-/	กรอ ทรุก	กำรอ ชำรุก

ง) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 3 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยา
(1) /-เ-ศ/	ทุร	ทุเรศ
(2) /-า/	โอช	โอชา
(3) /-าศ/	นिर	นिरาศ

หน่วยผสมกริยาชนิดต่าง ๆ อาจจะเสนอให้เห็นได้ชัดเจน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 หน่วยผสมานกริยา

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /ตะ-/ /ตระ-/	ตะกาย ตระอร	1. /กระ..กระ/	กระคุดกระคืบ กระชกกระชอย	1. /-ะน-/	ฉนึ๊ก ระนาว	1. /-โ/	ยโส โมโห
2. /บัง-/	บังเหตุ (โโย)	/กะ..กะ/	กะเตาะกะแตะ	2. /-ะม-/	ชมอย	2. /-ะง/	มรณัง ทุกขัง
3. /ผ-/ /พ-/	ผสาย เผคิม พรอง		กะมอมกะแมม กะรุงกะริง	3. /-ะย-/	ชยั้น	3. /-ะห/	ทุเรศ
4. /ระ-/	ระทวย	2. /ชะ..ชะ/	ชะมอมชะแมม	4. /-ะบ-/	ระบาย	4. /-า/	โอชา
5. /ทร-/	ทรหุ ทรยศ	3. /จระ..จระ/ หรือ/ตะ..ตะ/	จระคลับจะคลอย ตะคลับตะคล้าย	5. /-ำ/	ระเบิด กำรอก	5. /-าศ/	นिरาศ
6. /บง-/	บงการ	4. /ตุ..ตุ/ หรือ	ตุบักตุเป่		ชำรุด	6. /-น/	โมหัน
7. /ของ-/	ข้องใย	/ตะ..ตะ/	ตะบักตะป่อง	6. /-ำน-/	กำหนด		
8. /ยิน-/	ยินใจ ยินหลาก	5. /ประ..ประ/	ประจอบประแจ				
9. /ก-/	กราบ	/ปะ..ปะ/	ปะโลปะเล				
10. /รัง-/	รังเกียจ						

ตารางที่ 2 (ต่อ) หน่วยผสมกริยา

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
11. /ชี้-/	ชี้แจง						
12. /ประ-/	ประเคิม ประยุกต์	6. /ม..ม/ /มอ..มอ/	มลนมลน มอลอกมอแลก				
13. /อนุ-/	อนุเคราะห์ อนุญาติ	/มะ..มะ/ 7. /สุ..สุ/	มะดอกมะแลก สุรุษสุร่าย				
14. /อ-/	อภัย อนาถ						
15. /ชระ-/	ชระวาง ชระแรง						
/ชระ-/	ชระบอบ						

6.1.3 หน่วยยสณกรียาวิเศษณ คือหน่วยยสณที่ช่วยให้คำยสณสามารถปรากฏในตำแหน่งของคำกรียาวิเศษณได้ โดยที่เดิมหน่วยคำมูลฐานจะปรากฏในตำแหน่งของคำนามหรือคำกรียา หรือคำคุณศัพท์ หน่วยยสณกรียาวิเศษณชุดนี้มี 3 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ 12 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 6 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 3 หน่วยคำ หน่วยยสณกรียาวิเศษณจะแบ่งตามหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานได้ 3 ชนิด คือ

1) หน่วยยสณที่ยสณกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำนาม เช่น

เนิน - พะเนิน, ทวย - ระทวย ฯลฯ

ตัวอย่าง

1. ก. เขาพนคินเป็นเนินสวยมาก (น.)
ข. กระจกองพะเนินแล้ว (กว.)
2. ก. เขาเห็นทวยที่งงามมาก (น.)
ข. เขาอนระทระทวยอยู่ที่ไซฟาร์ (กว.)

หน่วยยสณกรียาวิเศษณที่ยสณกับคำนาม

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 7 หน่วยคำ คือ

หน่วยยสณ	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	คำยสณที่ทำหน้าที่ เป็นคำกรียาวิเศษณ
(1) /พะ/	เนิน	พะเนิน
(2) /ระ-/	ทวย	ระทวย
(3) /อ-/	ภย คคิ	อภย อคคิ
(4) /ทร-/	พล ยศ	ทรพล ทรยศ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยาวิเศษณ์
(5) /อนุ-/	โลม	อนุโลม
(6) /พ-/	รอง	พรอง
(7) /อัป-/	ลักษณะ ภาคย์	อัปลักษณะ อัปภาคย์

ข) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 4 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยาวิเศษณ์
(1) /-ะน-/	ราว สุข	ระนาว สนุข
(2) /-ะม-/	โลก	ละโมม
(3) /-ะล-/	โชค	ฉลาด
(4) /-ม-/	กฐน	กำฐน

ค) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 2 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยาวิเศษณ์
(1) /-โ/	ยส ชัย	ยโส ชโย
(2) /-เ/	โลก	โลเกีย

- 2) หน่วยผสมที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยา หน่วยผสมจะ
 เพิ่มหน้าที่ของคำกริยา ให้เป็นทั้งคำกริยาและคำวิเศษณ์ เช่น
 รวม - ส้ารวม
 ตัวอย่าง

1. ก. เรารวมใจกันต่อต้านศัตรูได้ (กส.)
- ข. เรามักส้ารวมใจกันต่อสู้กับผู้อื่น (กส.)
- ค. ตอหนาผู้ใหญ่เราต้องยื่นส้ารวม (กว.)

หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ที่ผสมกับคำกริยา

- ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 7 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำกริยาวิเศษณ์
(1) /ชร-/	มัว มุน	ชร่มัว ชร่มุน
(2) /อนุ-/	โลม	อนุโลม
(3) /นำ-/	เกลียด รัก	นำเกลียด นำรัก
(4) /สะ-/	สวย สาบ	สะสวย สะสาบ
(5) /มัก-/	คุ้น งาย	มักคุ้น มักงาย
(6) /ส้า-/	รวม	ส้ารวม
(7) /ประ-/	ทวง ชิต	ประทวง ประชิต

ข) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 5 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยาวิเศษณ์
(1) /-ะน-/	สุข	สนุก
(2) /-ะม-/	โลก	ละโมภ
	ชิง	ขมิง
(3) /-ะล-/	สวย	สสวย
	ชบ	สลบ
	ถก	ถลก
(4) /-ำ-/	กรู	กำรู
	ทรุก	ชำรุก
(5) /-ม-/	ฉลอง	จำลอง
	เจริญ	จำเจริญ

3) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำคุณศัพท์ หน่วยผสมนี้จะเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานให้เป็นได้ทั้งคำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ เมื่อผสมกับหน่วยคำมูลฐาน เช่น สวย - สะสวย
ตัวอย่าง

1. ก. เด็กคนนี้เป็นคนสวย (ค.)
- ข. เด็กคนนี้เป็นคนสะสวย (ค.)
- ค. เด็กคนนี้แต่งตัวสะสวย (กว.)

หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ที่ผสมกับคำคุณศัพท์

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 6 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยาวิเศษณ์
(1) /ชร-/	แรง มัว	ชรแรง ชรมัว
(2) /นำ-/	เกลียด รัก	นำเกลียด นำรัก
(3) /สะ-/	สวย	สะสวย
(4) /มัก-/	คุณ กาย	มักคุณ มักกาย
(5) /สำ-/	รวม สอน	สำรวม สำสอน
(6) /ประ-/	ชิต	ประชิต

ข) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 5 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำกริยาวิเศษณ์
(1) /-ะง-/	เสียม ผาค	เสียม ผาค
(2) /-ะม-/	โลก	ละโมบ
(3) /-ะล-/	สวย	สลวย
(4) /-ะอ-/	ชุม	ชอุม
(5) /-ำ-/	กรอ	กำรอ

ค) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 2 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำกริยาวิเศษณ์</u>
(1) /-า/	โอชะ	โอชา
(2) /-อี/	โลก	โลกีย์

ตารางที่ 3 หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /พะ-	พะเนิน			1. /-ะง-	เส่งี่ยม	1. /-โ/	ยโส
2. /ระ-	ระทวย				ผงาค		ชโย
3. /อ-	อภัย อคติ อกุศล อนาถา			2. /-ะน-	ระนาว	2. /-า/	โอชา
4. /ชร-	ชรแรง ชะมุน ชรมัว			3. /-ะม-	ละโมบ	3. /-็/	โลภีย
				4. /ละด-	ฉมิ่ง		
				5. /-ม-	โฉลก		
5. /ทร-	ทรพล ทรยศ				สลวย		
				6. /-ะอ-	กำลุน		
6. /อนุ-	อนุโลม				ช่อม		
7. /นา-	นาเกลียด นารัก			7. /-ำ-	กำรอก		
					กำรู		

ตารางที่ 3 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
8. /สะ-	สะสวย สะสวย						
9. /มัก-	มักคุ้น						
10. /สำ-	สำรวม						
11. /ประ-	ประทวง ประชิด						
12. /พ-	พรอง						
13. /อัป-	อัปลักษณ์						

6.1.4 หน่วยยสณลักษณะนาม คือหน่วยยสณที่อาจจะเปลี่ยนหรือเพิ่มหน้าทีของหน่วยคำมูลฐานให้สามารถปรากฏได้ในตำแหน่งของคำลักษณะนาม โดยที่เดิมหน่วยคำมูลฐานอาจจะเป็นคำที่ปรากฏในตำแหน่งคำกริยาและคำนาม หน่วยยสณชนิดนี้จะมี 2 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์จำนวน 1 หน่วย และหน่วยกลางศัพท์ 3 หน่วย หน่วยยสณลักษณะนามจะยสณกับหน่วยคำมูลฐานที่ทำหน้าทีเป็นคำกริยา หรือคำนามก็ได้ ดังจะได้แยกกล่าวทีละชนิด ดังนี้

1) หน่วยยสณลักษณะนามที่ยสณกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยา
เช่น ชัก - ชนัค, รับ - สำรับ ฯลฯ

ตัวอย่าง

1. ก. พอชักรับบ้านสวนใหม่แล้ว (กส.)
ข. สวนชนัคนี้มีเนื้อที่ 4 ไร่เศษ (ล.)
2. ก. แคนรับถาดอาหารไปแล้ว (กส.)
ข. เขาตองการอาหารถวายพระ 9 สำรับ (ล.)

หน่วยยสณลักษณะนามที่ยสณกับคำกริยา

ก) หน่วยหน้าศัพท์ มีอยู่ 1 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยยสณ</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าทีเป็นคำกริยา	<u>คำยสณที่ทำหน้าที</u> เป็นคำลักษณะนาม
-----------------	--	--

(1) /สำ-/

รับ

สำรับ

ข) หน่วยกลางศัพท์ มีอยู่ 2 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา	คำผานที่ทำหน้าที่ เป็นลักษณนาม
(1) /-ะน-/	ซัด พัก ชาน	ซนัค พนัค ชานาน
(2) /-ำ-/	ครับ	คำร๊ับ

2) หน่วยผสมลักษณนามที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำนาม มีอยู่ 1 หน่วยคำ เป็นหน่วยกลางศัพท์ คือหน่วย /-ำน-/ ในคำผาน
สำเนา

ตัวอย่าง

- ก. แม่เพิ่มชื่อเสารัว (น.)
 ข. ตำรวจขอกุสำเนาทะเบียนบ้าน (น.)
 ค. เอกสารชคนมมีสำเนา (ล.)

หน่วยผสมลักษณนามเท่าที่รวบรวมได้มีดังนี้

ตารางที่ 4 หน่วยผสมลักษณนาม

หน่วย- หน้าศัพท์	คำผาน	หน่วย- อุปสรรค	คำผาน	หน่วย- กลางศัพท์	คำผาน	หน่วย- ท้ายศัพท์	คำผาน
1. /สำ-/	สำร๊ับ			1. /-ะน-/ 2. /-ำ/ 3. /-ำน-/	ซนัค พนัค ชานาน คำร๊ับ สำเนา		

6.1.5 หน่วยผสมคุณศัพท์ คือหน่วยผสมที่เปลี่ยนหรือเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานใหม่ปรากฏในตำแหน่งของคุณศัพท์ โดยที่เติมหน่วยคำมูลฐานเคยปรากฏในตำแหน่งของคำกริยา คำกริยาวิเศษณ์ และคำนาม หน่วยผสมชนิดนี้มี 4 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ 48 หน่วย หน่วยอุปสรรค 8 หน่วย หน่วยกลางศัพท์ 9 หน่วย และหน่วยท้ายศัพท์ 9 หน่วย

หน่วยผสมคุณศัพท์จะผสมกับหน่วยคำมูลฐาน 3 พวก ดังนี้

1) หน่วยผสมคุณศัพท์ที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำนาม เช่น คำ ศิลป เป็น ศิลปิน เพราะใช้หน่วยท้ายศัพท์ /-อิน/

ตัวอย่าง

ก. เด็กคนนี้จะไปเรียนศิลปะ (น.)

ข. เขาเป็นศิลปินมีชื่อ (น.)

ค. เด็กคนนี้มีลักษณะศิลปินหลายอย่าง (ค.)

หน่วยผสมคุณศัพท์ที่ผสมกับคำนาม

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 15 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน	คำผสมที่ทำหน้าที่
	ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	เป็นคำคุณศัพท์ ¹
(1) /ทุ-/ หรือ /ทร-/	จริท	ทุจริท
	ลักษณ	ทรลักษณ
	ยศ	ทรยศ
(2) /อ-/	นาถา	อนาถา
	กุศล	อกุศล
(3) /กระ-/ หรือ	จอก	กระจอก

¹ คำผสมที่ทำหน้าที่เป็นคุณศัพท์ อาจจะทำหน้าที่อย่างอื่นได้อีก ดูบทที่ 4 หน้า 127 ถึง หน้า 131.

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำคุณศัพท์
/กะ-/	สรอย	กระสรอย
	เดก	กะเดก
	ทุง	กะทุง
(4) /จะ-/ หรือ	خاب	จะخاب
/ตะ-/	เซ	ตะเซ
	พาบ	ตะพาบ
	เพียน	ตะเพียน
(5) /ตะ-/	โก	ตะโก
	แบก	ตะแบก
(6) /นาง-/	แอน	นางแอน
	เล็ง	นางเล็ง
	รม	นางรม
(7) /บาง-/	คน	บางคน
	พวก	บางพวก
(8) /พะ-/	เนิน	พะเนิน
(9) /ภู-/	เขา	ภูเขา
(10) /มะ-/	กรูก	มะกรูก
	ชาม	มะชาม
(11) /ยอ้ง-/	โย	ยอ้งโย
(12) /อาย-/	บา	อายบา
	ชิน	อายชิน

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำคุณศัพท์
(13) /อี-/	แกง แอน	อีแกง อีแอน
(14) /มท-/	กรรม	มทกรรม
(15) /อภิ-/	สิทธิ์ รมย์	อภิสิทธิ์ อภิรมย์

ข) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 2 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำคุณศัพท์
(1) /-ษ-/	ราชวี	ราชวี
(2) /-ะน-/	สุข	สนุก

ค) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 2 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำคุณศัพท์
(1) /-โ/	ยโส	ยโส
(2) /-ิน/	ศิลป์	ศิลป์

2) หน่วยผสมคำคุณศัพท์ที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยา เช่น หน่วยหน้าศัพท์ /ป-/ ในคำผสม ปลุก

ตัวอย่าง

- ก. เด็กลุกขึ้นกลางหน้าแต่เช้า (กอ.)
- ข. แม่ปลุกแดงแต่เช้า (กส.)
- ค. แดงไม่เคยใชนะกีฬาปลุก (ค.)

หน่วยผสมคำศัพท์ที่ผสมกับหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยา

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 24 หน่วยคำ คือ

หน่วยผสม	หน่วยคำมูลฐาน ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา	คำผสมที่ทำหน้าที่ เป็นคำคุณศัพท์
(1) /ป-/	ลุก	ปลุก
(2) /ประ-/	กัน	ประกัน
	คบ	ประคบ
	ทวง	ประทวง
(3) /ลำ-/	เล็ก	ลำเล็ก
(4) /สะ-/	สม	สะสม
	สวย	สะสวย
(5) /อำ-/	ลา	อำลา
(6) /เก็ยจ-/	คราน	เก็ยจคราน
(7) /ชี้-/	อาย	ชี้อาย
(8) /ถะ-/	ลม	ถลม
	ลอก	ถลอก
(9) /นำ-/	เกลียด	นำเกลียด
	คู	นำคู
(10) /มัก-/	งาย	มักงาย
	มาก	มักมาก
(11) /พ-/	รอง	พรอง
	เรี่ยก	พเรี่ยก

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำคุณศัพท์</u>
(12) /ก่า-/	บัง	ก่าบัง
(13) /ทะ-/	วาย	ทะวาย
(14) /ท้ง-/	หมด	ท้งหมด
(15) /นั๊ก-/	ร้อง	นักร้อง
	รบ	นักรบ
(16) /บัน-/ หรือ	คาล	บันคาล
	ลือ	บันลือ
/บ่า-/	เพ็ญ	บ่าเพ็ญ
	บัก	บ่าบัก
(17) /ผะ-/	ผสม	ผผสม
	ผสม	ผผสม
(18) /ระ-/	คาย	ระคาย
	คน	ระคน
(19) /ละ-/	ลาย	ละลาย
(20) /สม-/	ทบ	สมทบ
	ยอม	สมยอม
(21) /สำ-/	รวม	สำรวม
(22) /อุก-/	อาจ	อุกอาจ
(23) /ฮึก-/	เหิม	ฮึกเหิม
(24) /ชร-/ หรือ	แรง	ชรแรง
/ชระ-/	ริน	ชรริน
	อับ	ชรอับ

ข) หน่วยอุปสรรค จะมียุ 3 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสาน</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา</u>	<u>คำผสานที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำคุณศัพท์</u>
(1) /กะ...กะ	คุกคิก	กะคุกกะคิก
(2) /มอ...มอ/หรือ /มะ...มะ/	ลอกแลก	มอลอกมอแลก มะลอกมะแลก
(3) /สม...สม/หรือ /สำ...สำ/	บุกบัน	สมบุกสมบัน สำบุกสำบัน

ค) หน่วยกลางศัพท์ จะมียุ 7 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสาน</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา</u>	<u>คำผสานที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำคุณศัพท์</u>
(1) /-ำ-/	เสร็จ	สำเสร็จ
(2) /-ร-/	ไพเราะ	ไพเราะระ
(3) /-ะล-/	สวย	สลวย
(4) /-ะว-/	สว่าง, สาง	สว่าง
(5) /-ำน-/	จอง ชาญ อ่าจ	จำนอง ชำนาญ อำน่าจ
(6) /-ง-/	สวย	สังเวย
(7) /-น-/	ระทด	รันทค

ง) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 2 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำคุณศัพท์</u>
(1) /-ศ/	นิรา ลีลา	นิราศ ลีลาศ
(2) /การ-/	โฆษณา เผด็จ	โฆษณาการ เผด็จการ

3) หน่วยผสมคุณศัพท์ที่ผสมกับคำกริยาวิเศษณ์ เช่น หน่วย /ชะ...ชะ/ ในคำผสม ชุกชุกขยิก

ตัวอย่าง

- ก. เด็กเริ่มนั่งชุกชุกแล้ว (กว.)
- ข. เด็กเขียนชุกชุก (กว.)
- ค. เด็กเขียนหนังสือชุกชุก (ค.)

หน่วยผสมคุณศัพท์ที่ผสมกับคำกริยาวิเศษณ์

ก) หน่วยหน้าศัพท์ จะมีอยู่ 9 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> <u>ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์</u>	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> <u>เป็นคำคุณศัพท์</u>
(1) /สะ-/	พริ้ง สวย	สะพริ้ง สะสวย
(2) /ชี้-/	เหนียว อาย	ชี้เหนียว ชี้อาย
(3) /มัก-/	มาก ง่าย	มักมาก มักง่าย

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำคุณศัพท์
(4) / ฉะ- /	ก ฉาจ	ฉฉาจ
(5) / ทั้ง- /	ท หมค ท ปวง	ททั้งหค ททั้งปวง
(6) / จระ- /	จ คลุม	จระคลุม
(7) / ชระ- /	ช มุน	ชระมุน
(8) / มหา- /	ล ละลวย	มหาละลวย
(9) / เยาว- /	ย ยอค	เยาวยอค

ข) หน่วยอุปสรรค จะมีอยู่ 6 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์	<u>คำผสมที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำคุณศัพท์
(1) / กะ...กะ /	จุก จิก	กะจุกกะจิก
(2) / ชะ...ชะ /	ชุก ชิก	ชะชุกชะชิก
(3) / ตะ...ตะ /	ตุม ต่า	ตะตุมตะต่า
(4) / ประ...ประ /	จิม เจอ	ประจิมประเจอ
(5) / ส...ส /	รุษ ราย	สรุษสราย
(6) / อี...อี /	คำ แดง ส กใส	อีคำอีแดง อีสูกอีใส

ค) หน่วยกลางศัพท์ จะมีอยู่ 5 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์	<u>คำสำนวนที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำคุณศัพท์
(1) /-า-/	เสร็จ	สำเร็จ
(2) /-ร-/	สะดวก	สะดวก
(3) /-ะน-/	สุข	สนุก
(4) /-ะล-/	สวย	สวยงาม
(5) /-น-/	ระทก	รันทก

ง) หน่วยท้ายศัพท์ จะมีอยู่ 5 หน่วยคำ คือ

<u>หน่วยผสม</u>	<u>หน่วยคำมูลฐาน</u> ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์	<u>คำสำนวนที่ทำหน้าที่</u> เป็นคำคุณศัพท์
(1) /-า/	โอชะ	โอชา
(2) /-าศ/	นिर	นिरาศ
(3) /-ิศ/	โสภี	โสภิศ
(4) /-เศศ/	ทุร	ทุเรศ
(5) หน่วยท้ายศัพท์แปรรูป เช่น		
/ - ⁺ จอย/	เหลือ้ง	เหลือ้ง ⁺ จอย
/ - ^๕ แปรค/	แดง	แดง ^๕ แปรค
/ - ^๕ ปรัด/	สูง	สูง ^๕ ปรัด ฯลฯ

หน่วยผสมคุณศัพท์เท่าที่รวบรวมได้ อาจเสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 หน่วยผสมคำศัพท์

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /ป-/	ปลุก	1. /กะ..กะ/	กะตุกกะติก	1. /-ำ-/	กำเคา กำไร สำเร็จ	1. /-า/	โอชา
2. /ประ-/	ประจำ ประหวัง ประกัน ประคบ		กะจุกกะจิก			2. /-โ/	ยโส
3. /ลำ-/	ลำเล็ก	2. /ชะ..ชะ/	ขยุกขยิก	2. /-ร-/	ไพรเราะะ สระ- คราญ ทรลบ	3. /-ิน/	ศิลปิน
4. /สะ-/	สะสม สะพรัง สะส่าย	3. /ตะ..ตะ/	ตะปุมตะป่า	3. /-ษ-/	ราชศรี	4. /-าศ/	นิราศ
5. /อำ-/	อำลา	4. /ประ..ประ/	ประจิมประเจือ	4. /-ะน-/	สนุก	5. /-ศ/	ลีลาศ
6. /เก็จ-/	เก็จคราน	5. /มอ..มอ/	มอลอกมอแลก	5. /-ะล-/	สลวย	6. /-ิศ/	โศภิศ
7. /ชี้-/	ชี้เหนียว ชี้ขาย	6. /สม..สม/ /สำ..สำ/	สมบุกสมบัน สำบุกสำบัน	6. /-ะว-/	สว่าง	7. /-เศ/	ทุเรศ
8. /ทุ-/ หรือ/ทร-/	ทุจริต ทรยศ ทรลักษณ์			7. /-ำน-/	จำนอง อำนาง ชำนัญ	8. /-การ/	โฆษณาการ แต่จการ
9. /ถะ-/	ถลอม ถลอก	7. /สุ..สุ/	สุรุษสุราย			9. หน่วยท้าย ศัพท์แปรรูป แดงแปรคาลา	เหลือ้งจอย ที่เหลือ

ตารางที่ 5 (ต่อ) หน่วยผสมคำศัพท์

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
10. /มะ-	ผสม	8. /อี...อี/	อ่ำอ่ำอ่ำ อีสู่อีส	8. /-ง-/ 9. /-น-/	สังเวช มังเข็ญ วันท		
11. /มั่ง-	มั่งคั่ง						
12. /นำ-	นำเกลียด นำคุณ						
13. /มัก-	มักง่าย มักมาก						
14. /พ-	พรอง เพี้ยก						
15. /อ-	อนาถา อกุศล						
16. /กระ-	กระจุก กระสวย						
/กะ-	กะทุง กะจิบ กะเนค						
17. /กำ-	กำมั่ง						
18. /จะ-	จะขาบ จะเข็บ						
/ตะ-	ตะเข้ ตะกวัก ตะพาบ ตะกรุม						

ตารางที่ 5 (ต่อ) หน่วยสถานคุณศัพท์

หน่วยหน้าศัพท์	คำสถาน	หน่วยอุปสรรคคุณ	คำสถาน	หน่วยกลางศัพท์	คำสถาน	หน่วยท้ายศัพท์	คำสถาน
20. /ตะ-/	ตะโก ตะแบก						
21. /ทะ-/	ทะวาย						
22. /ท้ง-/	ท้งหมด ท้งปวง						
23. /นั้ก-/	นั้กร่อง นั้กรบ						
24. /นาง-/	นางแอน นางเล็ง นางม นางนวล						
25. /บัน-/หรือ	บันกาล บันลือ						
/บ่า-/	บ่าบัก บ่าเพ็ญ						
26. /บาง-/	บางคน บางพวก						
27. /ผะ-/	ผสม ผสาน						
28. /พะ-/	พะเนิน						
29. /ภู-/	ภูเขา						
30. /มะ-/	มะกรูด มะขาม						
31. /ของ-/	ของใย						

ตารางที่ 5 (ต่อ) หน่วยสถานคุณศัพท์

หน่วยหน้าศัพท์	คำสถาน	หน่วยอุปสรรค	คำสถาน	หน่วยกลางศัพท์	คำสถาน	หน่วยท้ายศัพท์	คำสถาน
32. /ระ-	ระคาย ระคน						
33. /ละ-	ละลาย						
34. /สม-	สมทบ สมยอม						
35. /สำ-	สำรวม						
36. /อาย-	อายบา อายชัน						
37. /อ-	อเกง อเอน อเกร็ง						
38. /อุก-	อุกอาจ						
39. /ฮึก-	ฮึกเหิม						
40. /จระ-	จระคลุม						
41. /ชร-	ชรแรง ชรวิน						
/ชระ-	ชระอับ ชระมุน						
42. /มท-	มทกรรม						
/มทา-	มหาละลาย						
43. /เขว-	เขววยอด						
44. /อภ-	อภิลิทธิ อภิรมย์						

6.1.6 หน่วยยศานพิเศษ คือหน่วยยศานที่เพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานจากคำกริยาให้เป็นคำพิเศษ หน่วยยศานชนิดนี้มีเพียง 1 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ ซึ่งมีจำนวน 1 หน่วยคำ คือหน่วย /นำ-/ ในคำยศาน นำกลัว

ตัวอย่าง

ก. แมว <u>กลัว</u> สอบลอดก	(กอ.)
ข. สอบลอด <u>ครั้งนี้</u> นำกลัวมาก	(กอ.)
ค. สอบลอด <u>ครั้งนี้</u> นำกลัวตกมาก	(พ.)

6.2 หน่วยคำยศานชนิดที่ไม่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ คือหน่วยยศานที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานแล้ว จะไม่ช่วยในการเปลี่ยนหรือเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานไปจากเดิม แต่จะสังเกตได้ว่า คำยศานบางคำแม่จะเป็นคำชนิดเดียวกัน ทำหน้าที่เกี่ยวกับหน่วยคำมูลฐาน แต่จะมีความหมายแตกต่างกัน หน่วยยศานชนิดนี้จะแบ่งได้ 8 พวก ดังนี้

6.2.1 หน่วยยศานนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่ คือหน่วยยศานนามที่ประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานที่ปรากฏในตำแหน่งคำนาม เมื่อยศานคำแล้วคำยศานจะคงเป็นคำที่ปรากฏในตำแหน่งของคำนามเหมือนเดิม หน่วยยศานนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่จะแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

- 1) หน่วยยศานนามชนิดคงหน้าที่และความหมาย คือหน่วยยศานที่จะไม่เปลี่ยนหน้าที่และความหมายของหน่วยคำมูลฐานเมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐาน เช่น หน่วยคำมูลฐาน ปราชญ์ เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยหน้าศัพท์ /นัก-/ แล้วจะมีรูปเป็นนักปราชญ์ คำนักปราชญ์จะมีตำแหน่งหน้าที่และความหมายของคำเหมือนปราชญ์ และสามารถใช้แทนกันได้

ตัวอย่าง

- ก. ปราชญ์ / นักปราชญ์ / ยอมใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้ (น.)
 ข. คน / ผู้คน / ในเมืองนี้ล้วนขยันขันแข็ง (น.)

หน่วยผสมชนิดนี้มี 4 พวก คือ

หน่วยหน้าศัพท์	14	หน่วย
หน่วยอุปสรรค	1	หน่วย
หน่วยกลางศัพท์	7	หน่วย
หน่วยท้ายศัพท์	10	หน่วย

ดังจะได้เสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 หน่วยส่านนามชนิดคงหน้าทีและความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำส่าน	หน่วยอุปสรรค	คำส่าน	หน่วยกลางศัพท์	คำส่าน	หน่วยท้ายศัพท์	คำส่าน
1. /กระ-/ /กะ-/ /คะ-/ /กะ-	กระยาจก กระพอม กระแหนบ กะเทิง กะชู้	1. /อิ...อิ/	อิโหน่อิเหน่ อิสุกอี่ใส	1. /-ละ-/ 2. /-ง-/ 3. /-ร-/ 4. /-ระ-/ 5. /-ษ-/ 6. /-ระว-/ 7. /-ระร-/ 9. หน่วยท้าย	แมลง เมล็ด มังกร มารยา กระลา ครลาค กระลด พระลพ ราชตรี สว่าง "ผี" จริต จราว	1. /-า/ 2. /-ี/ 3. /-ีศ/ 4. /-เศ/ 5. /-ิน/ 6. /-ะน-/ 7. /-คม-/ 8. /-ยน/ 9. หน่วยท้าย	ราชา เกศา ชารี สู้ นริศ กานิศ เนรศ เทเวศ ชาริน เทวิน ชิวัน ราชัน ตุลาคม กันยายน ท่าเทว มือเมอ เสริมสรวย ลูกเล็ก

ตาราง 6 (ต่อ) หน่วยผสมนามชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
7. /ภุ-/	ภุเขา ภุณา					10. /-ชาติ/	คชาชาติ
8. /ม-/	มลาว มลัน						โกกิลชาติ
9. /ออ-/	ออเฒ่า ออตา						
10. /อาย-/	อายหนู อายหนูม						
11. /อร-/	อรนุช						
12. /สะ-/ /กะ-/	สะเอาจ กะเอาจ						
13. หน่วยท้าย- ศัพท์เสริม- สรอย	มะลคมะลี กระผงกระดม						
14. /ลำ-/	ลำเอียง ลำยอง						
15. หน่วย หน้าศัพท์ ซ้ำเสียง	(1) ชะชอง (2) ชะชอง (3) พะเพิง (4) ระราว						

2) หน่วยผสมนามชนิดคงหน้าที่ แต่เปลี่ยนความหมาย คือ หน่วยผสม
 ที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานจะคงหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน
 แต่คำผสมและคำมูลฐานจะสลับกันไม่ได้เพราะมีความหมาย-
 แตกต่างกัน ดังตัวอย่าง

ก. แก้จวลีพรายพราวสกาวยิ่ง (น.)

ข. รานเพชรฝีมือคึกคักกำหนดใจแพงมาก (น.)

หน่วยผสมชนิดนี้มี 3 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ 28 หน่วย หน่วยกลางศัพท์
 4 หน่วย และ หน่วยท้ายศัพท์ 6 หน่วย ดังจะได้เสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 หน่วยผสมนามชนิดคงหน้าที่แต่เปลี่ยนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /ค-	ครอบ			1. /-น-	ครรลอง	1. /-กร/	วิทยากร
2. /ฉ-	ฉมอม			2. /-ะบ-	ระบอบ ระบาย		กรรมกร
3. /ชะ-	ชะมค ชะคราม			3. /-ะน-	ชนค เชนย	2. /-การ/	กรรมการ
4. /ตะ-	ตะวัน			4. /-ำ-	กำเหน็จ		วิทยาการ
5. /ทร-	ทรชน ทรหน					3. /-แส-	คลังแสง ช่างแสง
6. /นง-	นงพะงา นงลักษณ์					4. /-ากร/	ทรัพย์สินกร บุคคลากร
7. /พา-	พาพะงา					5. /-รามา/	เพชรรามา
8. /นัก-	นักคนตรี นักการเมือง					6. /-มัย/	มณีมัย กุศลมัย
9. /นาง-	นางแอน						
10. /บา-	บาธรรม						
11. /ปะ-	ปะชาว						

ตารางที่ 7 (ต่อ) หน่วยศานนามชนิดคงหน้าที่แต่เปลี่ยนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำศาน	หน่วยอุปสรรค	คำศาน	หน่วยกลางศัพท์	คำศาน	หน่วยท้ายศัพท์	คำศาน
12. /ผู้-/	ผู้ยาม (โบ) ผู้ไทย						
13. /ผี-/	ผีเทา ผีมือ ผีจักร						
14. /พระ-/	พระกร พระครู						
15. /ภู-/	ภูกระคิง ภูไทย						
16. /ของ-/	ของโย						
17. /สม-/	สมโภช						
18. /อ-/	อกุศล อคติ						
19. /ออก-/	ออกหลวง ออกพระ						
20. /อี-/	อีแกง อีเช่า						
21. /ชระ-/	ชระดอง						
22. /จุด-/	จุดภาค จุดกรีน						

ตารางที่ 7 (ต่อ) หน่วยผสมนามชนิดคงหน้าที่แต่เปลี่ยนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
23. /มท-/	มทกรรม						
/มทา-/	มทาชน						
24. /ยุว-/	ยุวชน						
25. /ยุพ-/	ยุพราช						
/เขาว-/	เขาวชน						
26. /สท-/	สทรัฐ						
	สทกรรม						
27. /सार-/	सारรูป						
	สารทิส						
28. /อภิ-/	อภิชัย						
	อภิสิทธิ์						
29. /อร-/	อรไท						

6.2.2 หน่วยผลงานสรุพนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้า คือหน่วยผลงานที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานที่ปรากฏในตำแหน่งของคำสรุพนามแล้ว คำผลงานจะคงหน้าเหมือนหน่วยคำมูลฐานและใช้แทนกันได้ หน่วยผลงานชนิดนี้เท่าที่รวบรวมได้จะมี 3 พวก คือ

หน่วยหน้าศัพท์	13	หน่วยคำ
หน่วยกลางศัพท์	1	หน่วยคำ และ
หน่วยท้ายศัพท์	1	หน่วยคำ

ตัวอย่าง

- ก. หนู /อายหนู/ จะไปไหน
- ข. ผม /กระผม/ จะไปบางลำพูครับ
- ค. เสด็จ /สมเด็จ/ บรรทมก็มาก

ตารางที่ 8 หน่วยผสมสรรพนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้า

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /กระ-/	กระหม่อม กระผม			1. /-ม-/	คำ สมเด็จ	1. หน่วยท้าย- ศัพท์ เสริมสร้อย	ผม ฉัน องค เอง ฯ
2. /คระ-/	คระไกร						
3. /คี-/ หรือ /กี-/ /อิ-/หรือ/อี-/	คีฉันท กีฉันท อิฉันท อีฉันท						
4. /ทะ-/	ทะแก						
5. /ท-/หรือ/ธ-/	ธไท						
6. /พระ-/	พระองค์						
7. /ระ-/	ระเรียม						
8. /ออ-/	ออตา ออน						
9. /ออก-/	ออกไท						
10. /อะ-/	อะไร						
11. /อัญ-/	อัญชยม						
12. /อาย-/	อายหนู						
13. หน่วยหน้าศัพท์ เสริมสร้อย	กระตุงกระตม กระตมกระตม						

6.2.3 หน่วยวสานกริยาชนิคไม่เปลี่ยนหน้า คือหน่วยวสานที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานที่ปรากฏในตำแหน่งของคำกริยาแล้ว จะคงหน้าเหมือนหน่วยคำมูลฐาน คำวสานที่ปรากฏในตำแหน่งของคำกริยานี้ จะมี 2 ลักษณะ คือ

1) หน่วยวสานกริยาชนิคคงหน้าและความหมาย คือหน่วยวสานกริยาที่มีหน้าและความหมายเหมือนหน่วยคำมูลฐานและใช้แทนกันได้
 ดังตัวอย่าง

ก. เติบโต / กระโต / ไปหนอยนะคะนอง

ข. เค็กคนนี้โกง / ช้โกง / เรือย

ค. เขาคลอง / คลองแคลว / มาก

หน่วยวสานกริยาชนิคไม่เปลี่ยนหน้า มี 4 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ 19 หน่วย หน่วยอุปสรรค 16 หน่วย หน่วยกลางศัพท์ 5 หน่วย และหน่วยท้ายศัพท์ 4 หน่วย จึงจะได้นำมาเสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /กระ-	กระทำ	1. /กระ..กระ/	กระพุ่มกระพวย	1. /-น-	บรรเลง	1. /-โ/	พาโล
/กะ-	กะเฉิบ	/กะ..กะ/	กะเรกะรอน		บรรลัย	2. /-ง/	มรณัง
2. /กัน-	กันเหิม	2. /ก..ก/	ชุกชุกยิก	2. /-ม-	จำเริญ ทำลาย	3. หน่วยท้าย-	ยุ่งยั้ง อู้อี้
/กั-	กัลเว้า	/ชะ..ชะ/	ชะมอมชะแมม	3. /-ะง-	ฉงก	ศัพท์เปลี่ยน	โยกเยก
/กรร-	กรรโหย	3. /จระ..จระ/	จระคลับจระคล้าย	4. /-ะร-	จรด กระหลับ	เสียงสระ	ออนแอ
3. /ชี้-	ชี้โก่ง	4. /ประ..ประ/	ประโลประเล	5. /-ร-	ครลบ ตรเล็ค	4. หน่วย	คลองแคลว
4. /คร-	ครหวนครหิว	/ปะ..ปะ/	ปะคึกปะค่อ			ท้ายศัพท์	ผอนผวน
5. /กัน-	กันเหิม	5. /พะ..พะ/	พะรุงพะรัง			เสริมสร้อย	ตะกุกตะล่อย
6. /คำ-	คำอวก	6. /ม..ม/	มลนมลน				าลา
7. /ตะ-	ตะลุ่ม ตะบึก	7. /มอ..มอ/	มอลอกมอแลก				
8. /ประ-	ประหวง ประชิต	8. /ระ..ระ/	ระเกะระกะ				
/ปะ-	ปะเลง	9. /ละ..ละ/	ละลนละลน				
9. /มั่ง-	มั่งมี		ละเลาะละล่อง				
10. /ละ-	ละลาย ละอาย	10. /ชะ..ชะ/	ชะคี่ชะราย				

ตารางที่ 9 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าทีและความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
11. /ลำ-/	ลำเอียง	11. /ลำ..ลำ/	ลำหักลำโคน				
12. /อัญ-/	อัญเชิญ	12. /อี่..อี่/	อี่อ้ออี่เอ				
13. /อำ-/	อำพราง	13. /ตะ..ตะ/	ตะคลับตะคล้าย				
14. /จร-/	จรแกว่ง	14. /สม..สม/	สมบุกสมบัน				
/จระ-/	จระบาน	15. /ทร..ทร/	ทรสองทรสุ่ม				
15. /ชร-/	ชรกั๊ก ชรง่า						
/ชระ-/	ชระลำ ชระริน						
16. /มะ-/	มลก มละ						
17. หน่วยหน้า- ศัพท์เปลี่ยน	กรุ่มกริม โอนเอน ชิงชัง						
18. หน่วยหน้า- ศัพท์ซ้ำเสียง							

ตารางที่ 9 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
(1). /กระ-	กวะกวัฏ กวะแกว่ง						
(2). /กระ-	กระกรุ่น กระเกริ่น						
(3). /กะ-	กะกัก กะเกาะ						
(4). /ขะ-	ขะไขว่ไขว่						
(5). /คระ-	คระคราง คระโครม						
(6). /คละ-	คละคลำ						
(7). /คะ-	คะคอบ						
(8). /งะ-	งะงัก						
(9). /จะ-	จะจา						
(10). /ฉะ-	ฉะฉ่อย						
(11). /ฉำ-	ฉำฉะ						
(12). /ชะ-	ชะเชือก						

ตารางที่ ๑ (ต่อ) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
(13).	/ชะ-/	ชะ	ชะ				
(14).	/คะ-/	คะ	คะ				
(15).	/ตระ-/	ตระ	ตระ				
(16).	/ฉะ-/	ฉะ	ฉะ				
(17).	/ทะ-/	ทะ	ทะ				
(18).	/ประ-/	ประ	ประ				
(19).	/ปะ-/	ปะ	ปะ				
(20).	/ผะ-/	ผะ	ผะ				
(21).	/พะ-/	พะ	พะ				
(22).	/ฟะ-/	ฟะ	ฟะ				
(23).	/มะ-/	มะ	มะ				
(24).	/ยะ-/	ยะ	ยะ				
(25).	/ระ-/	ระ	ระ				
(26).	/ลະ-/	ลະ	ลະ				

ตารางที่ 9 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
(27).	/เยี้ยว-/	เยี้ยว	ยา				
(28).	/ยั๊บ-/	ยั๊บ	ยาน				
(29).	/ร่ำ-/	ร่ำ	รงค์				
(30).	/ล่ำ-/	ล่ำ	เลาะ				
(31).	/วะ-/	วะ	ว้าย				
(32).	/สะ-/	สะ	สม				
(33).	/สำ-/	สำ	สร้าง				
(34).	/อะ-/	อะ	เอื้อย				
(35).	/นวย-/	นวย	นาค				
(36).	/ผัก-/	ผัก	ไผ่				
(37).	/หละ-/	หละ	หลวม				
(38).	/อ้ำ-/	อ้ำ	อึ้ง				
19. หน่วยหน้า-			หารังหาร				
ศัพท์			กระชกกระชับ				
เสริมสร้อย			สะหลกสลบ				

2) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่แต่เปลี่ยนความหมาย คือหน่วยผสม
ที่จะช่วยให้คำผสมมีหน้าที่ของคำเหมือนกับหน่วยคำมูลฐาน แต่ใช้-
แทนกันไม่ได้ เพราะมีความหมายแตกต่างกัน ดังตัวอย่าง

1. ก. ทานชายสวยแล้ว
ข. พรหมสังเวเทวดาแล้ว
2. ก. เด็กรักเสื้อแล้ว
ข. โสภากรักนิ้วเดินกรุยกรายอยู่ในบ้าน

หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่แต่เปลี่ยนความหมาย จะแบ่งได้ 4 พวก คือ

หน่วยหน้าศัพท์	30	หน่วย	
หน่วยอุปสรรค	3	หน่วย	
หน่วยกลางศัพท์	10	หน่วย	และ
หน่วยท้ายศัพท์	2	หน่วย	

ดังจะได้เสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 หน่วยผสมกริยาชนิดที่หน้าศัพท์แต่เปลี่ยนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /ก-/	กรีด	1. /สุ..สุ/	สุรุษสุร้าย	1. /-ำ-/	สำเร็จ	1. /-เหง/	ชมเหง กุมเหง
2. /ก่า-/	กำบัง	2. /ลำ..ลำ/	ลำหัดลำโคน	2. /-ะน-/	สนุก	2. หน่วยท้าย-	บวมเป่ง
3. /ช-/	ขวาง ขยำ	3. /สม..สม/	สมบุกสมบัน	3. /-ะบ-/	ละโถม ระบาย	ศัพท์แปรรูป	แหงผาก
4. /ค-/	ครอบ เกรง			4. /-ะม-/	ละโถม ขมึง		แอนแคะ
5. /จ-/	จริง จราญ			5. /-ะย-/	ขยดขยาย		กลมคึก
6. /จำ-/	จำแบ						เมาแอ ฯลฯ
7. /ฉ-/	ฉอน						
/ชะ-/	ชะออน ชะงำ						
/ช-/	ชโลม						
8. /ตระ-/	ตระหนัก			6. /-ะล-/	ถลา สลวย		
9. /ท-/	ทัวด						
10. /ถ-/	ถลอก ถลม			7. /-ะว-/	ชวัก สว่าง		
11. /ทุ-/	ทุรน						
12. /นา-/	นารัก นาเกลียด			8. /-ำน-/	กำเน็ด ชำนาญ		

ตารางที่ 10 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่แค่เปลี่ยนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
13. /บัง-/ /บัน-/ /บ้า-/	บังเกิด บังคม บันเดิน บันเห็น บ้าเพ็ญ บ้าบัก			9. /-ง-/	ตั้งวางย สั่งเวย		
14. /ผ-/	ผสม ผสม			10. /-ะอ-/	ช่อม ช่อำ		
15. /เพิก-/	เพิกเฉย เพิกถอน						
16. /มัก-/	มักง่าย มักคุ้น						
17. /มั่ง-/	มั่งคั่ง						
18. /ยิน-/	ยินดียินร้าย						
19. /เยี่ย-/	เยี่ยใหญ่						
20. /ระ-/	ระคนระคาย						
21. /รัง-/	รังวัด รังสรรค						
22. /รำ-/	รำยอ						
23. /ลำ-/	ลำพอง						
24. /วิ-/	วิมลลัก วิมลาก						

ตารางที่ 10 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าทีแต่เปลี่ยนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผาน	หน่วยอุปสรรคค	คำผาน	หน่วยกลางศัพท์	คำผาน	หน่วยท้ายศัพท์	คำผาน
25. /สม-	สมยอม สมรู้						
26. /ส-	สละ สลด						
/สะ-	สะคม สะเค็ก						
27. /สำ-	สำรวม สำเรียง						
28. /อก-	อกอาจ อกจกรรจ						
29. /เอิก-	เอิกเกริก						
30. /ฮัก-	ฮักหาว ฮักเหิม						

6.2.4 หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่ คือหน่วยผสมที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานที่ปรากฏในตำแหน่งของคำกริยาวิเศษณ์แล้ว คำผสมจะทำหน้าที่เหมือนหน่วยคำมูลฐาน หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดนี้จะแบ่งได้เป็น 2 พวก คือ

1) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่และความหมาย คือหน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ที่จะช่วยให้คำผสมปรากฏในตำแหน่งเดียวกับหน่วยคำมูลฐาน มีความหมายอย่างเดียวกันและใช้แทนกันได้ ดังตัวอย่าง

ก. กลิ่นปลาเค็มเหม็นคูลง /คละคูลง/

ข. กระจกปลิววอน /วะวอน/

หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่และความหมายนี้ มีอยู่ 4 พวก คือ
 หน่วยหน้าศัพท์ 15 หน่วย หน่วยอุปสรรค 15 หน่วย หน่วยกลางศัพท์ 5 หน่วย และ
 หน่วยท้ายศัพท์ 6 หน่วย ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 หน่วยยสณกรียาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าทีและความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำยสณ	หน่วยอุปสรรค	คำยสณ	หน่วยกลางศัพท์	คำยสณ	หน่วยท้ายศัพท์	คำยสณ
1. /กระ-	กระ ^๕ จิต	1. /กระ..กระ/	กระ ^๕ จุมกระ ^๕ จิม	1. /-น-/ 2. /-ม-/ 3. /-ร-/ 4. /-ำน-/ 5. /-ง-/	รันทค รันทวย จำรญ จำรัส ไพเราะ สระคราญ ชำนาญ บังเอิญ	1. /-า/ 2. /-ำ/ 3. /-ำ/ 4. /-ิก/ 5. หน่วย ท้ายศัพท์ เปลียน- เสียงสร	เอกา โອชา สุนทร ^๕ สุ ^๕ โลกี ^๕ โอพาริก คุง ^๕ คิง อีค ^๕ ฮัก ผิง ^๕ ผัง เสียงสร
	กระ ^๕ อิต	/กะ..กะ/	กะ ^๕ โชกะ ^๕ เซ				
2. /ชะ-	ชะ ^๕ ยิก	2. /ช..ช/ /ชะ..ชะ/	ชม ^๕ ชมิช ชมะอมชะ ^๕ แมม	3. /ค..ค/ 4. /ตะ..ตะ/ 5. /ตุ..ตุ/	ครี ^๕ ครอ ทะ ^๕ กุกทะ ^๕ กัก ตุ ^๕ ปักตุ ^๕ เป	/ช-/ 3. /ฉ-	ชยิก ฉกาจ ฉนัก ฉะ ^๕ ออน ชะ ^๕ ออน
	ช ^๕ ยิก	3. /ค..ค/	ครี ^๕ ครอ				
3. /ฉ-	ฉกาจ ฉนัก	4. /ตะ..ตะ/	ทะ ^๕ กุกทะ ^๕ กัก	4. /-ำน-/ 5. /-ง-/	ชำนาญ บังเอิญ	5. หน่วย ท้ายศัพท์ เปลียน- เสียงสร	คุง ^๕ คิง อีค ^๕ ฮัก ผิง ^๕ ผัง เสียงสร
	ฉะ ^๕ ออน	5. /ตุ..ตุ/	ตุ ^๕ ปักตุ ^๕ เป				
4. /ตระ-	ตระ ^๕ กาษ	6. /ปะ..ปะ/	ปะ ^๕ โลปะ ^๕ เล ปะ ^๕ ตคปะ ^๕ ตอ	7. /พะ..พะ/ 8. /ม..ม/	พะ ^๕ รุงพะ ^๕ ริง ม ^๕ ลนม ^๕ ลาน	หน่วย ท้ายศัพท์ เปลียน- เสียงสร	คุง ^๕ คิง อีค ^๕ ฮัก ผิง ^๕ ผัง เสียงสร
	ตะ ^๕ ลิบ	6. /ปะ..ปะ/	ปะ ^๕ โลปะ ^๕ เล ปะ ^๕ ตคปะ ^๕ ตอ				
		7. /พะ..พะ/	พะ ^๕ รุงพะ ^๕ ริง			6. หน่วย ท้ายศัพท์ เปลียน- เสียงสร	เชอ ^๕ แซ โท ^๕ เทอ หลอ ^๕ เหลอ ^๕ ลา
		8. /ม..ม/	ม ^๕ ลนม ^๕ ลาน				

ตารางที่ 11 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
		9. /อี..อี/	อีไออีเอ อีเกออีง				
		10. /จระ..จระ/	จระคลับจระ- คล้าย				
5. /ม-/	มลาวก มลา						
6. /มั่ง-	มั่งมี						
7. /ของ-/	ของใ						
8. /ละ-/	ละอาย						
9. /อะ-/	อะไร						
10. /อัญ-/	อัญเชิญ						
11. /อำ-/	อำพราง อำลา						
12. /จร-/	จรแกว จรคล้าย						
/จระ-/	จระคลุม						

ตารางที่ 11 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
13. หน่วยหน้าศัพท์เปลี่ยนเสียงสระ	จวบจับ กรุ่มกริม งอแง โออา						
14. หน่วยหน้าศัพท์เสริมสร้อย	สะอึกสะอาก ฉะหลกฉลาด						
15. หน่วยหน้าศัพท์ซ้ำเสียงมีอยู่ 41 รูปคือ							
(1). /กระ-/	กวะแกว่ง						
(2). /กระ-/	กระกรัด						
(3). /กะ-/	กะกอง กะกึก						

ตารางที่ 11 (ต่อ) หน่วยสถานกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
(4).	/ชวะ-/	ชวะไชว					
(5).	/ชะ-/	ชะชำ ชะแซน					
(6).	/คระ-/	คระครัก คระโครม					
(7).	/คละ-/	คละคลุง คละคลำ					
(8).	/คะ-/	คะคอย คะคัก					
(9).	/งะ-/	งะงอง งะงอน					
(10).	/จะ-/	จะใจ จะแจม					
(11).	/ณะ-/	ณะนัค นะฉาน					
(12).	/ฉำ-/	ฉำฉะ					
(13).	/ชะ-/	ชะชัค ชะชอง					
(14).	/ชะ-/	ชะเชียบ ชะเฮาะ					
(15).	/กะ-/	กะกุ่ม กะคอม					
(16).	/ตระ-/	ตระแตรน					

ตารางที่ 11 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
(17).	/ถะ-/	ถะถึบ	ถะถึน				
(18).	/ทะ-/	ทะทาว	ทะทาว				
(19).	/นะ-/	นะแนง					
(20).	/ประ-/	ประเปรียง					
		ประเปรียว					
(21).	/ปะ-/	ปะปน					
(22).	/ณะ-/	ณะณัน	ณะณาว				
(23).	/พะ-/	พะพาน	พะพียง				
(24).	/เพรา-/	เพราพริง					
(25).	/พะ-/	พะพัน	พะพัก				
(26).	/ยะ-/	ยะยับ	ยะยาน				
(27).	/ระ-/	ระรวาย	ระรอง				
(28).	/ละ-/	ละลา	ละล้ง				
(29).	/เยียว-/	เยียวยง					

ตารางที่ 11 (ต่อ) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่และความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
(30).	/ยั้ง-/	ยั้ง	ยั้ง				
(31).	/รำ-/	รำไร	รำไร				
(32).	/ลำ-/	ลำเลียง	ลำเลียง				
(33).	/วะ-/	วะวอน วะวาว	วะวอน วะวาว				
(34).	/เพรียม-/	เพรียมพราย	เพรียมพราย				
(35).	/แพรว-/	แพรวพราย แพรวพราว	แพรวพราย แพรวพราว				
(36).	/สะ-/	สะส่าย สะสม	สะส่าย สะสม				
(37).	/ทะ-/	ทะแทน	ทะแทน				
(38).	/อะ-/	อะเอื้อย อะอ้อ	อะเอื้อย อะอ้อ				
(39).	/คั้ง-/	คั้งเค็ม	คั้งเค็ม				
(40).	/หละ-/	หละหลวม	หละหลวม				
(41).	/มะ-/	มะมี มะเมื่อย	มะมี มะเมื่อย				

2) หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่แต่เปลี่ยนความหมาย คือ หน่วยผสมที่จะช่วยให้คำผสมปรากฏในตำแหน่งเดียวกับหน่วยคำมูลฐาน แต่จะใช้แทนกันไม่ได้เพราะความหมายต่างกัน ดังตัวอย่าง

1. ก. ลูกทำดีถูกใจแม่
ข. แม่รู้สึกยินดีที่ลูกทำดีใจ
2. ก. เขาชอบแยกไปทำงานคนเดียวในขณะที่อาจารย์สั่งให้ทำรวม
ข. เขายืนสำรวม เมื่อเห็นอาจารย์เดินผ่านมา

หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดนี้ จะมีอยู่ 4 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ 30 หน่วย หน่วยอุปสรรค 3 หน่วย หน่วยกลางศัพท์ 11 หน่วย และหน่วยท้ายศัพท์ 5 หน่วย ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 หน่วยผสมกริยาวิเศษณ์ชนิดคงหน้าที่แต่เปลี่ยนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /กำ-/	กำซำบ กำนวน	1. /มอ..มอ/	มอลอกมอแลก	1. /-ละ-/	สลวย	1. /-โ/	โทโส ชโย
2. /ชี้-/	ชี้โกง ช้อน	2. /สม..สม/	สมบุกสมบัน	2. /-ะอ-/	ช่อม ชอ่า	2. /-ภาพ/	สวัสดิภาพ
3. /ชะ-/	ชะงอก ชะง่า	3. /สุ..สุ/	สุรุษสุร้าย	3. /-ะย-/	ชยาย ชยค		ทุผลภาพ
4. /ตะ-/	ตะคุม ตะบึก			4. /-ะน-/	ระนาว สนุก	3. /-เศ/	ทุเรศ
5. /ถ-/	ถลม ถลอก			5. /-ำห-/	กำแหง	4. /-เหง-/	ชมเหง
	/ถะ-/			6. /-ำ-/	กำไร กำลิ่ง	5. /-ชอย/	ออนชอย
	/ทะ-/			7. /-ะง-/	เส็งยม ผงาค		งอนชอย
6. /ทั้ง-/	ทั้งหมค ทั้งปวง			8. /-ะบ-/	ระบัก ระบ่า		
7. /ทร-/	ทรหด			9. /-ะว-/	สว่าง		
8. /ทุ-/	ทุรน			10. /-ำน-/	จำนอง		
9. /นา-/	นารัก นาคู			11. /-ง-/	ลิ่งเวย		
10. /บำ-/	บำเพ็ญ บำบัด						
11. /ประ-/	ประชิด ประจำ						
12. /ณ-/	ณคิม						

ตารางที่ 12 (ต่อ) หน่วยยสภานกรียาวิเศษณษนคคงหน้ท้แต่เปลียนความหมาย

หน่วยหน้าศัพท์	คำยสภาน	หน่วยอุปสรรคค	คำยสภาน	หน่วยกลางศัพท์	คำยสภาน	หน่วยท้ายศัพท์	คำยสภาน
13. /พะ-	พะเยียบ พะอึค						
14. /มัก-	มักงาย มักคไค						
15. /ยิน-	ยินคึ ยินราย						
16. /ระ-	ระคาย ระคาว						
17. /ละ-	ละวาค						
18. /ล้า-	ล้าพอง ล้าเอียง						
19. /วิ-	วิมลคั วิราม						
20. /แวน-	แวนไว						
21. /ส-	สลค						
	/สะ-	สะค็ค สะพรั้ง					
22. /ล้า-	ล้าเรึง ล้ารวม						
23. /อ-	อกุศล อโศก						
24. /อก-	อกุอาจ อุกฉกรรจ						
25. /เอิก-	เอิกเกริก						

ตารางที่ 12 (ต่อ) หน่วยยสณกรรยวฤษณษนคคงหน้ท้แต่เปลยนคหมย

หน่วยหน้าศัพท์	คำยสณ	หน่วยอุปสรรคค	คำยสณ	หน่วยกลางศัพท์	คำยสณ	หน่วยท้ายศัพท์	คำยสณ
26. /อิท-/	อิทหวั อิทเทิม						
27. /ชร-/ /ชระ-/	ชรแรง ชระงำ ชระล่ำ ชระงำ						
28. /สาร์-/ /สาร์ระ-/	สาร์เลว สาร์พัน สาร์ระวอน						
29. /อภิ-/	อภิรมย อภิราม						
30. หน่วยหน้า- ศัพท์ซ้ำเสียง แบบเนน	คค เลวเลว รอนรอน เคยเคย เกงเกง ฯลฯ						

6.2.5 หน่วยผสมพหุพจน์ที่ไม่เปลี่ยนหน้า คือหน่วยผสมที่ไม่ประกอบหน้า-
หน่วยคำมูลฐานซึ่งปรากฏในตำแหน่งของคำพหูพจน์แล้ว จะได้คำผสมที่
ปรากฏในตำแหน่งของคำพหูพจน์ตามเดิม และสามารถใช้แทนกันได้

ตัวอย่าง

- ก. เขานั่งใน /ภายใน/ บ้าน
- ข. แม่ยื่นชิต /ชิตชิต/ เพื่อน
- ค. แดงตกอยู่หว่าง /ระหว่าง/ อินทราย

หน่วยคำผสมชนิดนี้มีอยู่ 3 พวกคือ หน่วยหน้าศัพท์ 6 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์
1 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 หน่วยผสมพบเทคนิคไม่เปลี่ยนหน้า

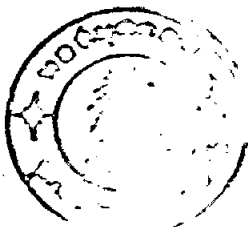
หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /ท-/	ตลอด			1. /-ร-/	ตลอด	1. หน่วยท้าย-	ในเนย
2. /ระ-/	ระหว่าง					ศัพท์เสริม	หน้าเหนือ
3. /คะ-/	คะใน (โบ)					สรอย	หลัง เหลิง
4. /ภาย-/	ภายใน ภายนอก ภายหลัง						ตลอด
5. หน่วยหน้า-	ชัคชัค ใกล้เคียง						ตะแหนดคาลา
ศัพท์ซ้ำเสียง	กอนกอน หนาหนา						
แบบเน้น	โนโน าลา						
6. หน่วยหน้า-	ระหว่างระหว่าง						
ศัพท์เสริม-	ตะหลกตลอด						
สรอย	ภายใน						
	ข้างข้าง						
	าลา						

6.2.6 หน่วยวลานลักษณะนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้า คือหน่วยวลานที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานที่ปรากฏในตำแหน่งของคำลักษณะนามจะได้คำวลานที่ทำหน้าที่เป็นลักษณะนามชนิดเดียวกัน และจะใช้แทนกันได้

ตัวอย่าง

- ก. ลูก ๆ เขาไม่ชอบขนมพวก /จำพวก/ นี้
- ข. เครื่องเพชรชนิดนี้ไซ้มาแล้ว 4 ชั่วโมง /ชั่วโมง/
- ค. มหาราชไทยในสมัยรัตนโกสินทร์มี 2 องค์ /พระองค์/

หน่วยวลานลักษณะนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่เท่าที่รวบรวมได้มี 3 พวก คือ หน่วยหน้าศัพท์ 6 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 3 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 14 หน่วยผสมลักษณะนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /จำ-/	จำพวก			1. /-ย-/	ราชตรี	1. หน่วย-	ชนิดชะแหนด
2. /ชั่ว-/	ชั่วคน			2. /-ะน-/	ชนิด	ท้ายศัพท์	ชั่วโมงชั่วแมง
3. /พระ-/	พระองค์			3. /-ร-/	กระทบ	เสริมสร้อย	กะบุงกะแมง
4. /กะ-/	กะบาย						ฯลฯ
/กระ-/	กระหยอม						
5. /มหา-/	มหาวิทยาลัย						
6. หน่วย-	จำพวกจำพวก						
หน้าศัพท์	ชั่วม่งชั่วโมง						
เสริมสร้อย	ชะหนกชนิด ฯลฯ						

6.2.7 หน่วยผสานบอกเวลาชนิดไม่เปลี่ยนหน้า คือหน่วยคำสามที่เมื่อประกอบ
เข้ากับหน่วยคำมูลฐานที่ปรากฏในตำแหน่งของคำบอกเวลา จะได้คำสาม
ที่ทำหน้าที่เดียวกับหน่วยคำมูลฐาน และสามารถใช้แทนกันได้

ตัวอย่าง

- ก. พี่สาวเขาเป็นกรรมานาน /นมนาน/
- ข. เคี้ยว /ประเคี้ยว/ เขาจะมาโรงเรียน
- ค. เขาอยู่ที่นครสวรรค์มาแต่เคิม /ตั้งเคิม/
- ง. เขาคอยรถไฟจนสว่าง /สว่าง/

หน่วยผสานบอกเวลาชนิดนี้เท่าที่รวบรวมได้มี 4 พวก คือ มีหน่วยหน้าศัพท์
9 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 3 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 5 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์
2 หน่วยคำ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 15 หน่วยผสมนอกเวลาชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที

หน่วยหน้าศัพท์	คำผสม	หน่วยอุปสรรค	คำผสม	หน่วยกลางศัพท์	คำผสม	หน่วยท้ายศัพท์	คำผสม
1. /จำ-/	จำเค็ม	1. /ประ..ประ/	ประเคี้ยว	1. /-ษ-/	ราชตรี	1. หน่วย-	เคี้ยวควา
/จับ-/	จับเค็ม		ประกาว	2. /-ะว-/	สว่าง	ท้ายศัพท์	จำเจ
2. /ชั่ว-/	ชั่วโหมง	2. /ชั่ว..ชั่ว/	ชั่วครึ่งชั่วครว	3. /-ร-/	สรวาง	เปลี่ยน	ตักกิน
	ชั่วครู		ชั่วครูชั่วยาม	4. /-ระ-/	พระลบ	เสียงสระ	
	ชั่วครว	3. /จน..จน/	จนตักจนกิน	5. /-ำ-/	จ่างาย	2. หน่วย-	นานเนิน
3. /ทะ-/	ทะกั ทะกั					ท้ายศัพท์	ครเครอ
4. /บาง-/	บางครั้ง					เสริมสรอย	เคี้ยวควา
	บางเวลา						
5. /บัก-/	บักเคี้ยว						
6. /ประ-/	ประเคี้ยว						
/กะ-/	กะเคี้ยว						
7. /หะ-/	หะแรก						
/รัง-/	รังแรก						

ตารางที่ 15 (ต่อ) หน่วยผลงานนอกเวลาชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่

หน่วยหน้าศัพท์	คำผาน	หน่วยอุปสรรค	คำผาน	หน่วยกลางศัพท์	คำผาน	หน่วยท้ายศัพท์	คำผาน
8. หน่วย หน้าศัพท์ ซ้ำเสียง	คั้งเต็ม นมนาน						
9. หน่วย- หน้าศัพท์ เสริมสรอย	ซ้ำม่งซ้ำโมง ประกง- ประกเคี้ยว						

6.2.8 หน่วยผลงานออกจํานวนนับชนิดไม่เปลี่ยนหน้า คือหน่วยคำผลงานที่เมื่อประกอบเข้ากับหน่วยคำมูลฐานที่มีปรากฏในตำแหน่งของคำออกจํานวนนั้น จะไม่เปลี่ยนหน้าของคำผลงานไปจากเดิม และนำมาใช้แทนกันได้

ตัวอย่าง

- ก. แม่ให้เงินน้องสิบ /ยี่สิบ/ บาท
- ข. สาวอายุสิบห้า /สิบหกร้อยสิบห้า/ ก็ชอบทำอย่างนี้แหละ
- ค. เขามาลาไปราชการสิบ /สิบเอ็ด/ วัน

หน่วยผลงานออกจํานวนนับชนิดนี้เท่าที่รวบรวมได้มี 2 พวก คือ มีหน่วยหน้าศัพท์ 2 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 2 หน่วยคำ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 16 หน่วยผลงานออกจํานวนนับชนิดไม่เปลี่ยนหน้า

หน่วยหน้าศัพท์	คำผลงาน	หน่วยอุปสรรค	คำผลงาน	กลางศัพท์	คำผลงาน	หน่วยท้ายศัพท์	คำผลงาน
1. /ยี่-/	ยี่สิบ ยี่สิบห้า					1. หน่วยท้ายศัพท์	สิบสิบ
2. หน่วยหน้าศัพท์	ห้าสทห้าสิบ					เสริม-สรอย	ร้อยเว้าลา
เสริมสรอย	สิบหกร้อยสิบห้า					2. /-เอ็ด/	พันเอ็ด ร้อยเอ็ด สิบเอ็ด